1ste termijn PvdA GroenLinks Twenterand
Begroting 2025

“Voor een sociaal en duurzaam Twenterand”

Iedereen doet mee….
Iedereen telt mee…..

Geachte Collegeleden en Raadsleden,

Twee jaar na de gemeenteraadsverkiezingen en we zijn dus op helft. Tijd om de balans op te maken. Te kijken wat er bereikt is en wat er nog gaat gebeuren. Het valt toch wel tegen wat er bereikt is en wat de voorstellen zijn voor de komende jaren. Eén van de coalitiepartijen, het GBT, gaf dit zelf ook aan in een raadsdebat. Al met al weinig inspirerend. Een kadernota die intern gericht is en een begroting gericht op "overleven"

We zien wel dat het College een invulling geeft aan het Twenterand dat economisch sterk is met een sociaal kloppend hart. Daarbij staan economische en ruimtelijke groei centraal. Daarnaast wordt aangegeven dat het College zich sterk wil maken voor transitie van het landelijk gebied met een duurzame toekomst voor de agrariërs in Twenterand. Tot slot wordt binnen het sociaal domein aangegeven in te zullen zetten op normalisatie en een eind te willen maken aan "claimgedrag".

PvdA GroenLinks vindt dat er nadrukkelijk wordt ingezet op "groei". Alsof groei de oplossing is voor de maatschappelijke vraagstukken die er zijn. Voor PvdA GroenLinks gaat het veel meer om vraagstukken die gaan over verdeling van ruimte en middelen, bestaanszekerheid, meedoen voor iedereen en de klimaatopgave waarvoor we staan. Niet meer, meer en nog meer, maar hoe delen we de welvaart met behoud van de natuur en rekening houdend met de nu wel snelle klimaatverandering. En op een manier dat iedere inwoner dit "kan meemaken".

De PvdA GroenLinks fractie maakt zich zorgen over de maatschappelijke gevolgen van de opgaven die voor ons liggen. In het bijzonder voor mensen met een laag inkomen en inwoners met een beperking. Dezen hebben vaak niet de mogelijkheden om "klappen" op te vangen. Bij dit alles hebben we het dan nog niet gehad over het gebrek aan vertrouwen in de overheid. Inwoners vertrouwen de overheid niet meer. Er komen geen antwoorden, geen oplossingen. Laat staan dat er het gesprek wordt gevoerd om samen te zoeken naar oplossingen met een draagvlak. Dat is niet alleen het geval in Den Haag maar ook op lokaal niveau. Ook in Twenterand hebben we hiermee te maken, Kijk maar naar de bewoners langs het kanaal Almelo De Haandrik.

Systeemdenken staat centraal in plaats van het maken van verbinding met de leefwereld van onze inwoners

In onze 1ste termijn zullen wij ingaan op de aan ons gepresenteerde programmabegroting. Dit doen we niet aan de hand van de programma's, maar we gaan uit van ons "eigen verhaal".

Voor een sociaal en duurzaam Twenterand! Een verhaal dat uitgaat van solidariteit en het bieden van een duurzaam perspectief. Een verhaal waar iedereen die in Twenterand woont, telt en mee kan doen.

Werken aan vertrouwen elke dag opnieuw!

Het openbaar bestuur, de overheid is er voor haar inwoners. Overheid en inwoners moeten niet tegenover elkaar staan. De overheid is er vóór en ván de inwoners.

Onderwerpen die veel inwoners direct raken omdat het gaat over hun dagelijks leven. Het gaat over dagelijkse zaken als wonen en werken in Twenterand. Het lijkt allemaal zo gewoon, totdat je woning niet meer veilig is of de toekomst van je werk onzeker. Regels die werken vóór de overheid máár tégen burgers. Dan wordt duidelijk hoe sterk een overheid is, die geen gezicht heeft, tegenover een inwoner die wél een naam en gezicht heeft en die geraakt wordt door de gevolgen. Vaak met ellende, kijk naar de toeslagenaffaire en het aardgasdebacle in Groningen. De burger wordt vermorzeld door de bureaucratie van de overheid. En we hebben in Twenterand ons eigen voorbeeld met de inwoners langs het Kanaal Almelo De Haandrik.

Eén thema willen we expliciet benoemen: inwonersparticipatie. Dat komt ook uitvoerig terug in het coalitieakkoord en zien we terug in de kadernota. Inwonersparticipatie gaat niet alleen over de inwoner maar gaat ook over bestuur en bestuurscultuur.
De manier waarop je bestuurt gaat in de kern over hoe je als overheid (ongeacht of dit nu Den Haag, de Provincie of de gemeente is) maatschappelijke vraagstukken wilt oplossen en aanpakken en daar inwoners bij wilt betrekken. Wat betreft PvdA GroenLinks moet dit hoog op de agenda blijven bij het College en de raad van Twenterand.

Daarbij zijn de centrale vragen:

- Hoe zorgen we dat inwoners zinvol en volwaardig mee kunnen doen?
- Hoe regel je de zorg voor inwoners die dat nodig hebben?
- Hoe zorgen we dat inwoners zich gehoord voelen?

Niet het denken vanuit regels en systemen, maar veel meer vanuit de leefwereld van inwoners. Aansluiten bij de vraag!

De vraag is werken wij bij de overheid vanuit regels en systemen of zijn we echt van plan ook te werken vanuit wat we samen willen bereiken? De inzet van politiek bestuur, ook lokaal, moet zijn te werken en te denken vanuit de bedoeling van wat we willen bereiken. Nu denkt de overheid (ook de bestuurders!) voortdurend vanuit systemen en niet vanuit mensen. De bedoeling moet centraal staan: Voor een Twenterand waar het goed wonen en werken is voor iedereen!

Financiële stand van zaken en de voorstellen voor 2025

Het financieel perspectief voor Twenterand in de kadernota is somber en negatief. Werd vorig jaar bij de kadernota voor 2025 nog een positief saldo verwacht van 875K, is dat nu 45K met een dekking van 1,5 miljoen uit de algemene risicoreserve echt anders. De tekorten voor de jaren daarna lopen daarna op van 2,8 naar 3,6 miljoen euro. Dat is fors en vraagt nu al om na te denken over hoe de gemeente Twenterand hiermee wil omgaan.

Natuurlijk is er nog veel onzeker. Er is een nieuw kabinet en veel plannen moeten nog bekend worden gemaakt. Maar de korting op het gemeentefonds staat nog steeds ingeboekt, ondanks dat er partijen zijn die zeggen dat de “zon gaat schijnen” voor iedereen. Maar dat zal voor gemeenten waarschijnlijk niet het geval zijn.

Het College geeft aan dat ze in het algemeen terughoudend is geweest in de kadernota met voorstellen voor nieuwe en structurele voorstellen. Dit gezien de onduidelijkheid en ontwikkelingen in Den Haag. Echter als we kijken naar de kadernota zien we toch duidelijk een aantal voorstellen die nieuw en structureel zijn als we kijken naar de uitbreiding van de formatie, de forse verhoging voor de jeugdzorg en de bijdrage voor Samen Twente. Dan kan volgens ons niet gezegd worden dat er behouden begroot wordt en dat er terughoudend is omgegaan met voorstellen

Wel hebben wij de vraag of de “greep” uit de ARR (Algemene risico reserve) van 1,5 miljoen te bestempelen is als onvermijdelijk, onverwacht en onuitstelbaar. Ook voor de komende jaren zien we dat er een beroep wordt gedaan op de ARR.

Het lijkt op een greep uit de spaarpot van de gemeente en we vragen ons af of dit de enige keus is die we hebben

Gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke organisatie
In de kadernota lezen we weinig over de organisatie en haar medewerkers. Wat is nu de stand van zaken? Hoe zit het met de formatie? Is die toereikend voor alle opgaven die Twenterand te wachten staan. We zijn hier als raad de afgelopen periode wel over geïnformeerd, maar er zijn nog veel vragen en dat betreft met name de uitbreiding van de formatie als gevolg van de organisatie- veranderingen.

Het College heeft in het verleden de keuze gemaakt voor een kerngerichte organisatie waarbij het uitgangspunt is om met wat minimaal nodig is het werk goed te kunnen doen. Maar wat is hier nu precies de betekenis van en wat zijn de gevolgen voor medewerkers en voor de inwoners? Het blijft altijd van belang om te zorgen voor goede dienstverlening én te zorgen dat eigen medewerkers hun werk met plezier en op een kwalitatief hoog niveau uitvoeren. Hiervoor is van belang dat medewerkers zich kunnen blijven ontwikkelen en scholen. Juist nu is het van belang om medewerkers te binden, te boeien en te voeden.

Aansluiten bij de bestuurscultuur en het pleidooi van PvdA GroenLinks om meer te werken vanuit de bedoeling en niet vanuit systemen, vraagt ook wat van de medewerkers binnen de organisatie. Dit vraagt om een andere manier van denken, kijken en overleggen met inwoners. Niet de regel is bepalend maar de vraag. Niet het systeem is leidend maar de bedoeling. Hierin zijn al veel stappen gezet en de organisatie ontwikkelt zich , maar hier moet wel blijvend aandacht voor zijn.

Meer gebruik maken van ervaringskennis en denken/werken vanuit de leefwereld!

Dienstverlening
PvdA GroenLinks blijft aandacht vragen voor de verdere digitalisering van de samenleving en wat dit tot gevolg heeft voor mensen die niet voldoende digitaal vaardig zijn. PvdA GroenLinks pleit daarom voor aandacht binnen het onderwijs- en cursusaanbod voor digitale vaardigheden. Het is goed om terug te zien dat het College hierop wil investeren.
Daarnaast blijft PvdA GroenLinks aan het College aandacht vragen voor de manier waarop ze haar digitale dienstverlening aanbiedt en op welke manier ze burgers wil bereiken die niet voldoende digitaal vaardig zijn. Inwoners moeten op verschillende manier geïnformeerd worden en alleen digitaal is niet voldoende.

Iedereen telt mee en doet mee!

De PvdA GroenLinks fractie wil voor een aantal onderwerpen aandacht vragen en daarbij gaat het in de kern om bestaanszekerheid, participatie en duurzaamheid.

Bestaanszekerheid

Minimabeleid, armoedebeleid en schuldhulpverlening
PvdA GroenLinks maakt zich zorgen over de houdbaarheid van het minimabeleid. Het aantal mensen dat een uitkering heeft, is de afgelopen jaren toegenomen en daarmee is de verwachting dat er ook een groter beroep zal worden gedaan op het minimabeleid. Ondanks de economische groei en vooruitgang is dit nog steeds niet merkbaar en zichtbaar voor mensen met een uitkering en een laag inkomen. Dit geldt vooral voor mensen die langdurig in de bijstand zitten. Zij profiteren niet van de economische groei. PvdA GroenLinks vindt het daarom van belang zich in te blijven inzetten voor een goed minimabeleid en om na te gaan of de huidige instrumenten binnen het minimabeleid van Twenterand voldoende toereikend zijn en bijdragen tot participatie van de mensen met een uitkering en een laag inkomen. Dat hier nog te weinig gebruik van wordt gemaakt blijkt wel uit het onlangs verschenen rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau over gebruik van de minima voorzieningen.[1]

Nog te veel mensen hebben schulden (*in een aantal gevallen worden die veroorzaakt door de overheid zelf!!!)* en komen hier moeilijk uit. Het vraagt wellicht om een andere aanpak waarbij mensen met schulden worden ondersteund met het bieden van een perspectief zonder de stress van schulden. U geeft aan in te willen zetten op afname van de problematische schulden door in te zetten op preventie en samenwerking met scholen, verenigingsleven en vrijwilligersorganisaties. PvdA GroenLinks vindt wel dat hierbij niet alles neergelegd moet worden bij vrijwilligersorganisaties (zoals schuldhulpmaatjes) of fondsen (zoals Stichting Leergeld) waar minima een beroep op kunnen doen. Er is en blijft een taak voor de overheid, zodat inwoners in Twenterand niet door de bodem van bestaanszekerheid heen zakken.

We willen hier nogmaals pleiten voor inzet van ervaringsdeskundigen en ervaringskennis. Nog te vaak en te veel wordt er beleid bedacht en regelingen bedacht óver mensen die het betreffen en niet mét hen[2]. Daarnaast is armoede vaak niet het enige probleem maar zijn er vaak ook andere problemen die spelen, zoals gezondheid en kansen op meedoen, aan de orde. Die vragen moeten in samenhang worden opgepakt. Alleen dan kan er een verandering in gang worden gezet,

Wij komen dan met voorstellen voor meer inzet van ervaringsdeskundigen/werkers en het invoeren van een uitvoeringstoets.

Meedoen

Jeugdzorg en preventie
In de jeugdzorg doen zich grote vraagstukken voor, vooral als het gaat om hulpverleningstrajecten en de jeugdpsychiatrie. Als PvdA GroenLinks zien wij hier ook nog mogelijkheden tot verlaging van de kosten door minder “op te schalen en eerder af te schalen”. Hier zal op geïnvesteerd moeten worden. Niet alleen door de gemeenten, maar ook door de betrokken maatschappelijke organisaties. PvdA GroenLinks is dan ook verheugd om te zien dat het College wil blijven inzetten op het voorliggende veld en dat er in elke kern in Twenterand voldoende vrij toegankelijke voorzieningen beschikbaar zijn.

[1] SCP: omslag nodig bij gemeenten om inwoners echt te bereiken (13 juni 2024)
[2] Zie ook boek van tim ’S Jongers: Armoede uitgelegd aan mensen met geld.

Toegankelijkheid
Net als in de begroting van 2021 wordt in de begroting van 2022 op verschillende plaatsen gesproken over toegankelijkheid en het werken aan een inclusieve samenleving. Maar hoe staat het er nu echt voor in Twenterand? Het afgelopen jaar hebben we het hier in de raad over gehad en met elkaar gekeken naar de stand van zaken. Dat zag er goed uit, maar we zijn er nog niet. Nog steeds zijn er mensen die niet volledig mee kunnen doen en die ondersteuning nodig hebben. Toegankelijkheid gaat over meedoen en het realiseren van een inclusieve samenleving, in het bijzonder voor mensen met een beperking, en dat vraagt om een gerichte aanpak!

We zijn dan ook verheugd om te lezen dat het College aan de slag gaat met het realiseren van 4 inclusieve speeltuinen. Ons advies: doe dit samen met de kinderen! Want zij spelen hier!

Als het gaat om de inclusieve arbeidsmarkt zijn er in Twenterand al goede stappen gezet. In de gemeentelijke organisatie zijn er al veel mensen aan het werk met een beperking en dat mag wat PvdA GroenLinks wel meer en verder gaan dan alleen in de buitendienst. Daarbij moet dan ook wel aandacht zijn voor acceptatie en cultuur. Want te vaak worden mensen met een beperking nog lang niet altijd als volwaardig geaccepteerd. Daarbij is van belang om deze medewerkers niet te zien als cliënten maar als collega's!

Educatie

Laaggeletterdheid
Voor PvdA GroenLinks is laaggeletterdheid een belangrijk onderwerp. In de gemeente Twenterand zijn naar schatting 3.500 inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven. Dat heeft een grote impact op het dagelijks leven van deze mensen. PvdA GroenLinks vindt dat er blijvend geïnvesteerd moet worden in taalcursussen die in de gemeente Twenterand worden uitgevoerd.

Gezondheid

Gezonde voeding
Actief meedoen in de samenleving gaat beter als je gezond en fit bent en daarom hebben we vorig jaar aandacht gevraagd voor gezonde voeding en drankgebruik. Bewegen en gezonde voeding is van belang. Hier blijven we aandacht voor vragen. PvdA GroenLinks wil dat er meer aandacht komt voor gezonde voeding in de school- en sportkantines. Want het kan toch niet zo zijn dat er enerzijds actief gesport wordt en er nadien een "vette hap" wordt geserveerd in de kantine en er zelfs alcohol wordt geschonken. Op zijn minst zou er een gevarieerd aanbod moeten zijn van voeding in de sport- en schoolkantines. En een vestiging van een fastfood keten in Twenterand helpt daarbij niet echt, zeker niet als die ook nog langs een school fietsroute komt…..

Rookvrije zones
Waar we als PvdA GroenLinks elke keer opnieuw aandacht voor vragen is één van de ongezondste gewoontes die er zijn: het roken. Daarbij kunnen we ook de nieuwe vorm van roken toevoegen: de vape sigaret. Het moet toch mogelijk zijn om er met elkaar voor te zorgen dat niemand roken normaal vindt. En dat onze kinderen en jongeren opgroeien zonder ook maar één sigaret gerookt te hebben. Een rookvrije generatie! Dat moet de ambitie zijn van deze gemeente!

In Twenterand zijn hier de eerste stappen al op gezet. We zijn verheugd over de stappen die gezet zijn om te komen tot rookvrije schoolpleinen en sportvelden. We zien dat zelfs dat het gemeentehuis rookvrij is verklaard. Maar er wordt niet doorgepakt, wat ons betreft worden steeds meer openbare plekken rookvrij en wordt hier actief op ingezet door de gemeente Twenterand. Twee jaar geleden hebben wij de burgemeester een bord overhandigd met daarop een rookvrije zone, bedoeld voor het Manitobaplein. Maar we zien dat er nog steeds gerookt wordt voor de deur van het stadhuis. Waar is dit bord gebleven? Staat dit nog steeds op de kamer van de burgemeester?

Cultuur

Investeren in cultuur
In Twenterand realiseren wij ons te weinig wat wij te bieden hebben als het gaat om cultuur. Denk hierbij aan de cultuurhistorie van de Engbertsdijksvenen en de relatie met Rusland. In de gemeente Twenterand zijn veel vrijwilligers actief als het gaat om cultuur, denk aan het Veenmuseum, de Peddemorsboerderij en het Museum Oud Vriezenveen. Dit moeten we blijven ondersteunen en faciliteren.

Ook als het gaat om muziek en theater heeft Twenterand steeds meer te bieden en dit verdient meer aandacht en waardering. Hier horen voldoende financiële middelen bij. PvdA GroenLinks is ervan overtuigd dat het beleven en deelnemen aan cultuur bijdraagt aan meedoen en participatie.

We zijn daarom ook verheugd om te zien dat het College voorstellen doet om de cultuur te versterken in Twenterand. Daarbij denken wij wel dat dit verder moet gaan dan 2026. Ook willen wij hier nogmaals aandacht vragen voor onze streektaal: het Saksisch. Deze taal mag niet verloren gaan!

Opvang van asielzoekers, en huisvesten van vluchtelingen en ontheemden (Oekraïners)

In de gemeenteraad van Twenterand is onlangs een motie aangenomen waarin een meerderheid van de raad gekozen heeft om géén asielzoekers op te vangen in Twenterand, zeker nu er een nieuwe coalitie is die de spreidingswet wil intrekken Daarbij is wel aangegeven dat vluchtelingen met een status gehuisvest worden in Twenterand en dat er doorgegaan moet worden met de opvang van ontheemden uit de Oekraïne.

PvdA GroenLinks heeft steeds gepleit dat de gemeente Twenterand ook een verantwoordelijkheid en taak heeft in de opvang van asielzoekers. PvdA GroenLinks is teleurgesteld dat er een meerderheid in de raad is die geen asielzoekers wil opvangen in Twenterand. Bij een inwoneraantal van 34.000 inwoners gaat het dan om 100 tot 150 asielzoekers. Dat zou toch moeten kunnen?????

Verder willen we pleiten om bij de vluchtelingen en de ontheemden uit de Oekraïne direct in te zetten op inburgering en op werk. Want alleen op die manier kan meedoen leiden tot integratie.

Daarnaast willen wij pleiten voor een reserve vluchtelingen. De gemeente Twenterand ontvangt een vergoeding voor de opvang van de ontheemden uit de Oekraïne en ook voor de taken ten aanzien van huisvesten en begeleiding van vluchtelingen. Wij willen voorstellen om de “meer opbrengsten” te storten in een reservepot vluchtelingen. Met deze reservepot kunnen extra investeringen worden gerealiseerd in goede opvang en huisvesting gericht op meedoen in de samenleving. Hiermee wordt de kans op meedoen en integratie vergroot.

Wonen

Woningaanbod in Twenterand
Het woningaanbod moet afgestemd zijn op de groei en krimp van de kernen in Twenterand en op de verschillende doelgroepen en leeftijdsgroepen. Hierbij moet het aanbod van sociale woningbouw en eigen huizenbezit in balans zijn. Van belang is verder dat de wijken groen en groener worden en er voldoende speelgelegenheden zijn voor kinderen. Het gaat ook om de sociale samenhang. Bewoners kunnen hier zelf ook een belangrijke rol in spelen door hen te betrekken bij het samen inrichten van de openbare ruimte. Vaak hebben bewoners goede ideeën en de gemeente moet hier gebruik van maken. Daarnaast kan en moet hier ook duurzaam bouwen (zonnepanelen en zonder gas) een belangrijke rol spelen.

Een forse opgave wordt de invoering van de omgevingswet met ingang van 1 januari 2024. Allereerst willen wij het College en de ambtelijke organisatie complimenten geven waarop ze hier uitvoering aan geeft. Daarnaast willen we het College vragen om de ingezette koers van invoering vast te houden en mee door te gaan omdat wij denken dat het ook kansen biedt om samen met inwoners inhoud en vorm te geven aan de ruimtelijke opgaven in Twenterand.

Er zijn grote opgaven in Twenterand en van belang is om inwoners van Twenterand hierbij nauw te betrekken. Want waar gebouwd gaat worden heeft dit impact op de omgeving en dan is het van belang dat inwoners weten wat de plannen zijn en dat zij gehoord worden en mee kunnen denken over de inrichting van hun omgeving.

Wij steunen het voorstel om een programmaplan te maken en hiervoor middelen te reserveren.

Kanaal Almelo De Haandrik
Een belangrijk onderwerp in Twenterand, misschien wel het belangrijkste als het gaat om veilig wonen. Het gaat hier nu te ver om hierop uitvoerig in te gaan, maar PvdA GroenLinks blijft hier aandacht voor vragen. Het is van belang dat wij als raad op blijven komen voor onze inwoners en zorgen dat ze veilig en duurzaam kunnen wonen langs het Kanaal Almelo De Haandrik. Dit was niet het geval, dat is niet het geval en we moeten zorgen dat dit in de toekomst wel het geval is.

Daarom vragen wij aan het College om zich actief in te zetten voor deze bewoners. Dit betekent een projectorganisaties die zich dagelijks inzet voor de bewoners en ondersteunt bij de vragen die ze hebben. Het betekent ook een actieve rol richting de Provincie. Want er kan nu wel een regeling zijn voor schadeherstel, daarmee is er nog geen perspectief voor de inwoners langs het kanaal.
‘
Wij vragen ons dan ook af of de 150K voldoende is om uitvoering te geven aan de ondersteuning van inwoners langs het kanaal en de kosten voor de projectorganisatie.

Natuur en duurzaamheid

Duurzaamheid
Duurzaamheid daar moet je niet meer over praten, dat moet je doen. In 1969 kwam het rapport van de Club van Rome uit. In dit rapport worden al waarschuwingen afgegeven over hoe we met de aarde omgaan en dat als we geen maatregelen nemen we aarde uitputten. Dat is meer dan 50 jaar geleden en we zijn nog steeds bezig om onze aarde uit te putten en hebben nu een gigantische opgave om duurzamer met de aarde om te gaan. Duurzamer en ook eerlijker. Onze manier van leven gericht op groei en winst is niet vol te houden en gaat ten koste van grote groepen mensen en de natuur. Als we nu niets doen dan zullen komende generaties de rekening gaan betalen.

Daarbij moeten we dit niet alleen overlaten aan Den Haag, maar ook in Twenterand kunnen we aan de slag met het treffen van maatregelen.

- Denk aan het verduurzamen van het gemeentehuis en andere gemeentelijke gebouwen.
- Denk aan het vergroenen van de publieke ruimte (meer groen en minder steen en asfalt).
- Denk aan gescheiden afval of nog beter hergebruik van afval.
- Denk aan hergebruik van materialen (circulaire economie)
- Denk aan stimuleren van de biodiversiteit
- Denk aan klimaatadaptatie (zoals vasthouden van water)

Bij dit alles zal de gemeente Twenterand zelf het goede voorbeeld moeten geven en daarnaast initiatieven stimuleren en faciliteren. Want een goed voorbeeld doet goed volgen (“practice what you preach”).

Agenda duurzaam Twenterand
De Agenda duurzaam Twenterand is volgens PvdA GroenLinks hét instrument om als gemeente breed, met inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties aan de slag te gaan met duurzaamheid. PvdA GroenLinks steunt het College om dit op te pakken in dialoog met de samenleving. Het is echter van groot belang om het onderwerp blijvend op de agenda te houden.

Het realiseren en behouden van maatschappelijk draagvlak blijft belangrijk. Participatie van niet alleen de overheid maar ook van inwoners en bedrijven zijn van groot belang. PvdA GroenLinks wil daarom graag een concrete doorvertaling zien van het uitdagen van inwoners en bedrijven uit Twenterand om te participeren op het thema duurzaamheid als het gaat om zonne- en windenergie en alle andere vormen van duurzame energieopwekking.

En daarnaast gaat het ook om betaalbaarheid. Vooral voor mensen die niet de investering kunnen doen in duurzaamheid is van belang om wel de mogelijkheden te hebben om hieraan mee te doen.

Natura 2000
De gemeente Twenterand kent binnen haar gemeentegrenzen een uniek natuurgebied:
“De Engbertsdijksvenen”. Een natuurgebied dat steeds meer bekendheid krijgt. De Engbertsdijksvenen maakt onderdeel uit van Natura 2000. In 2016 is het beheerplan vastgesteld door het ministerie van Economische Zaken en de Provincie Overijssel. PvdA GroenLinks vindt dat de uitvoering van het beheerplan nu voortvarend opgepakt moet worden en dat er uitvoering gegeven moet worden aan de maatregelen die zijn opgenomen in het beheerplan. PvdA GroenLinks onderschrijft dat dit zorgvuldig moet gebeuren met alle betrokkenen en dan gaat het niet alleen om agrariërs en omwonenden van de Engbertsdijksvenen maar ook met gebruikers en natuurorganisaties. De fase van het nemen van besluiten is nu aangebroken over de maatregelen die getroffen moeten worden om de vernatting te realiseren. Beslissingen die ingrijpend gaan zijn voor de natuur en voor de omwonenden (agrariërs en aanwonenden). Dit gaat duidelijkheid bieden over de toekomst. De uitvoering van de besluiten zal enige jaren gaan duren en zal aandacht blijven vragen van het College.

Daarnaast speelt het proces rondom de “Combi-kansen”. Er zijn veel plannen en ideeën om de Engbertsdijksvenen als natuurgebied te versterken (toerisme, recreatie, natuur en natuurlandbouw). Hier zijn veel inwoners, dorpsraden en maatschappelijke organisaties bij betrokken die erg enthousiast zijn. Dit enthousiasme moeten we vasthouden omdat deze betrokkenheid van groot belang is bij het realiseren van de plannen en het draagvlak van de vernatting van de Engbertsdijksvenen. Het is nu al “akelig” lang stil en er gebeurt niets! Dat motiveert niet en de betrokken inwoners haken af. Dat kan niet de bedoeling zijn.

PvdA GroenLinks pleit voor een actieve rol van de gemeente Twenterand (samen met de gemeenten Hardenberg en Tubbergen) om deze burgerinitiatieven te ondersteunen. Dit moet verder gaan dan alleen het ontwikkelen van een visie en het maken van plannen. De vele enthousiaste vrijwilligers moeten nu ook perspectief en uitzicht hebben op uitvoering van (een deel van) hun voorstellen en plannen. Het mag niet zo zijn dat het bij vergaderen blijft. Concrete en haalbare initiatieven moeten nu opgepakt en uitgevoerd worden. Wellicht dat er ook te leren is van de ervaringen van het Natura2000 gebied het Bargerveen in Zuid Oost Drenthe.

We zijn blij met het voorstel van het College om de Engbertsdijksvenen een gebiedsvisie te ontwikkelen, maar vragen nadrukkelijk om dit niet te laten bij praten over en opstellen van een beleidsnota, maar nu echt ook uitvoering te geven aan het realiseren van bijvoorbeeld een fietspad aan de Paterswal en een uitkijkpunt in de nabijheid van het Veenmuseum

Biodiversiteit
In 2017 is door de PvdA GroenLinks een motie ingediend om in te zetten op het versterken van het ecologisch bermbeheer. Dit is door een meerderheid van de Raad gesteund. Wij vinden het goed om te zien dat in 2018 tot en met 2020 verder is uitgebreid. Ook zien we dat de gemeente Twenterand inzet op versterking van biodiversiteit door allerlei verschillende initiatieven. Van belang hierbij is om inwoners hierover te informeren voor het verkrijgen van draagvlak. Wij willen graag zien dat dit zich verder ontwikkelt en uitgebreid wordt. Het draagt niet alleen bij tot het behalen van onze klimaatdoelen, hoe klein deze stappen ook zijn, het draagt ook bij aan leefbaarheid. Van belang is om hierbij ook de agrariërs en de natuurorganisaties te betrekken en ze een rol en taak te geven in het versterken van de biodiversiteit.

Wij steunen het College met het voorstel om de biodiversiteit te stimuleren, maar vragen tegelijkertijd wel aan het College om daar waar agrariërs bermen gebruiken voor eigen gebruik hier handhavend op te treden.

Lelieteelt
De afgelopen jaren zijn er opnieuw onderzoeken gepubliceerd waaruit blijkt dat in de lelieteelt naar verhouding zeer veel bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, die een risico vormen voor de volksgezondheid. Uit deze onderzoeken komt naar voren dat het wenselijk is dat afstanden tussen lelievelden en bebouwing en ook van natuurgebieden veel groter zouden moeten zijn dan nu vaak het geval is.

In Twenterand is er een convenant tussen de gemeente en bijna alle lelietelers. Hierin zijn afspraken gemaakt over het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Als het goed is, is het convenant nu voor onbepaalde tijd verlengd. Goed dat dit is gebeurd. Echter wij zien dat er een toename is van het aantal lelievelden in Twenterand en daarmee ook van het aantal telers[3]. Wij vragen ons af of deze nieuwe telers zich ook gaan verbinden aan het convenant.

Wij zijn geen voorstander van de lelieteelt, omdat er intensief gebruik wordt gemaakt van glyfosaat als bestrijdingsmiddel en omdat er ook intensief gebruik wordt gemaakt van het grondwater. Er zijn naar onze mening te grote risico's voor de gezondheid bij lelieteelt (en ook al is het toegestaan….).

Om die reden willen wij pleiten om in ieder geval in Twenterand geen lelieteelt toe te staan in en om natuurgebieden en de nabijheid van woningen.

[3] Gegevens www.boerenbunder.nl'

Gebruik van bestrijdingsmiddelen (zoals glyfosaat en Xentari ®)
Steeds meer wordt er bekend over de nadelige gevolgen van bestrijdingsmiddelen en de gevolgen voor de gezondheid voor mens, dier en natuur. We verwijzen hierbij naar recent onderzoek waaruit blijkt dat Parkinson zo langzamerhand een beroepsziekte wordt onder de boeren. Ook de gemeente Twenterand heeft nog steeds niet glyfosaat in " de ban" gedaan. Steeds meer gemeenten doen dit wel. Wij pleiten al langer om te stoppen met alle vormen chemische bestrijdingsmiddelen en doen dit nu weer! Inmiddels is Parkison als gevolg van bestrijdingsmiddelen erkend als beroepsziekte. Reden genoeg om te stoppen met deze bestrijdingsmiddelen.

Verkeer en bereikbaarheid

Verkeer
Twenterand kent een groot buitengebied. Hier geldt een snelheid van maximaal 60 km en dat is terecht omdat het wegen zijn waar hogere snelheden leiden tot gevaarlijke situaties. Ook het afgelopen jaar zijn er regelmatig meldingen geweest van verkeersongelukken in het buitengebied. Vaak als gevolg van te hard rijden. PvdA GroenLinks roept het College op om hier maatregelen tegen te nemen, mede omdat deze wegen ook gebruikt worden als fietsroutes door schoolgaande kinderen.

Daarnaast gaat het ook om de belastbaarheid van de wegen. Steeds vaker zien we dat er grotere voertuigen (landbouw en vrachtwagens) over deze wegen gaan. Dit heeft niet allen tot gevolg dat de wegen beschadigd worden maar ook dat er sprake is van verkeersonveilige situaties.

Wandelen en fietsen
Bewegen is van groot belang om gezond te blijven. Wandelen en fietsen horen daarbij, maar dan moet dit ook mogelijk zijn. Ook in Twenterand. PvdA GroenLinks vindt dat er maximaal ingezet moet worden op het versterken en uitbreiden van wandel- en fietsroutes. Wandel- en fietsroutes tussen wonen en werk, maar ook om te recreëren.

N36 en de N341
Voor de N36 zijn er nu (eindelijk) middelen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dit vindt PvdA GroenLinks een goede zaak en nu is het van belang om hier nu goede plannen voor te maken en zo snel mogelijk met de uitvoering te starten. Wij willen hierbij dan ook niet alleen pleiten voor een veilige N36 maar ook een stille N36! Tegelijkertijd kan er dan ook gewerkt worden aan de aanliggende routes zoals de N341 (afslag bij Westerhaar). Hier gaat nog steeds veel verkeer van de N36 af (en vooral zwaar vrachtverkeer) om door Kloosterhaar naar Hardenberg te rijden. En dan gaat het niet alleen om de hoeveelheid vrachtverkeer maar ook de snelheid. Vaak wordt er door veel weggebruikers harder gereden dan de toegestane 80km. Dit gaat ten koste van de verkeersveiligheid en leefbaarheid van de aanwonenden en van het dorp Kloosterhaar. Kloosterhaar waar ook burgers wonen die inwoners zijn van Twenterand!

We hebben hierop verschillende momenten aandacht voor gevraagd, maar vragen ons af of het College nu actie heeft ondernomen.

Burgerparticipatie

Inwoner betrokkenheid
PvdA GroenLinks vindt dat er blijvend ingezet moet worden op het versterken van de relatie tussen bestuur en inwoners. Dit is een blijvend proces. Het vraagt om een andere stijl van besturen en andere manier van betrekken van inwoners bij plannen en initiatieven. Wellicht moeten we met elkaar wel meer taken uit handen geven en aan inwoners zelf geven. PvdA GroenLinks wil benadrukken dat communicatie en participatie niet alleen om zenden gaat maar ook om ontvangen en vooral luisteren! PvdA GroenLinks wil pleiten voor inzet van de werkwijze Deep Democracy en inzet van burgerpanels. Ook andere vormen van inwonersbetrokkenheid kunnen ingezet worden zoals: “Het recht van uitdagen” en burgerpanels. Dit alles kan goed ingepast worden in de participatieladder communicatie die gemeente Twenterand nu gebruikt om te beoordelen welke vorm van participatie en communicatie aan de orde is. Wel vragen andere vormen van participatie “lef” van het College en de raad. En ook hier geldt: denk niet vanuit systemen en regels maar juist en vooral vanuit de leefwereld!

Afrondend

De toon van het debat doet er toe….
Woorden die we gebruiken doen er toe….

Laten we het gesprek voeren met elkaar…..en samen zoeken naar antwoorden en oplossingen.

Het debat

……..zo werkt het niet

……samen en het mag soms ook “schuren”

Een debat is meer dan alleen het uitwisselen van standpunten. In het debat gaat het ook om het redeneren: het formuleren van argumenten, gegevens, twijfels, bewijzen, tegenbewijzen, strikvragen, verwerpingen naar voren te brengen. Dit alles gericht om mét elkaar te communiceren en te redeneren. Het redeneren is niet alleen het hanteren van argumenten, maar wat veel belangrijker is, om het vermogen te ontwikkelen om overtuigd te raken door de beste redeneringen, van wie deze dan ook afkomstig zijn. ……en dit betekent redelijk zijn!

(Fernando Savater, Spaans Filosoof, “De vragen van het leven”)

Stephan Reusken
Fractievoorzitter PvdA GroenLinks Twenterand